

**МЕЖДУПРАВИТЕЛСТВЕНА КОНФЕРЕНЦИЯ
ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КЪМ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

**ДОПЪЛНЕНИЕ
КЪМ ПОЗИЦИЯТА НА БЪЛГАРИЯ
ПО ГЛАВА 5 “ДРУЖЕСТВЕНО ПРАВО” (CONF-BG 28/00)**

В своята Обща позиция CONF-BG 51/00 ЕС приканва Република България да предостави допълнителна информация по някои въпроси, както и да даде своето становище по предложените механизми в областта на търговската марка на ЕО и по въвеждането на сертификата за допълнителна защита.

Във връзка с това искане България дава следната информация:

ОТНОСНО ДРУЖЕСТВЕНОТО ПРАВО И СЧЕТОВОДНОТО ПРАВО

Състояние относно приемането на Закона за изменение и допълнение на Търговския закон, който се очакваше да бъде гласуван до края на юли 2000г.?

Със Закона за изменение и допълнение на Търговския закон, обнародван в ДВ, бр.84/13.10.2000г., в сила от 17 октомври 2000г., в българското законодателство изцяло се въвеждат изискванията на Първа директива за публичността на информацията (68/151/ЕИО), Втора директива за капитала (77/91/ЕИО), Единадесета директива за публичността на изискванията към клоновете на чуждестранните фирми (89/666/ЕИО) и Дванадесета директива за едноличните дружества с ограничена отговорност (89/667/ЕИО).

Измененията възпроизвеждат не само нормите на цитираните директиви, но и достиженията на законодателствата и практиката на държавите-членки на Европейския съюз, както и корекции въз основа на натрупаната у нас практика по прилагането на Търговския закон.

Със закона се въвеждат изцяло изискванията за оповестяване на информация за търговските дружества, въвежда се писмена форма на решенията на едноличния собственик и на договорите, сключвани между него и дружеството, когато последното се представлява от него.

С оглед изискванията на Първа директива за публичността (68/151/ЕИО) се въвежда правило за случаите, в които има различие между вписано в регистър и обнародвано в “Държавен вестник” обстоятелство, като се предвижда третите лица да могат да се позоват на обнародването.

Предвижда се в съда по регистрацията на търговското дружество да се представят копия от проверените и заверени годишни счетоводни отчети, от заключенията на вещите лица за оценка на непарични вноски; санкциониране при неспазване на задължението за оповестяване на данни в търговската кореспонденция, както и при неспазване на задължението за представяне на копия от проверените и заверени годишни счетоводни отчети.

Със закона се въвеждат изменения на уредбата на недействителността на учредяването на търговските дружества. Основанията за недействителност са формулирани изчерпателно и има ясно разграничаване между отстранимите и неотстранимите пороци. В съответствие с общата логика на ТЗ, компетентността по такива искове се предоставя на окръжните съдилища.

Във връзка с изискванията на чл.9 от Втора директива (77/91/ЕИО) относно капитала на търговските дружества се предвижда изрична забрана да се опрощават или прихващат задълженията за вноски; с измененията се прецизират предпоставките и се подобрява процедурата за увеличаване на капитала на акционерните дружества. Изрично е предвидена забрана акционерните дружества да записват акции от капитала си при учредяване и при увеличаване на капитала.

Във връзка с изискванията на чл.15 от Втора директива (77/91/ЕИО) се въвеждат специални правила за изплащане на дял от печалбата и на лихви в полза на съдружници и акционери с оглед предотвратяване декапитализацията на дружествата.

Допуска се учредяване на еднолични акционерни дружества и от частноправни субекти.

Със ЗИД на ТЗ се предвиждат и редица промени в уредбата на несъстоятелността на търговските дружества. Несъстоятелността е институт на търговското право, уреждащ производство с участие на различни икономически интереси, тясно свързан с успешното провеждане на структурната реформа. Ето защо предложените изменения и допълнения имат за цел ускоряване и усъвършенстване на производството по несъстоятелност и отстраняване на противоречията в право прилагането

Новите клаузи засягат следните основни аспекти на производството по несъстоятелност:

- ◆ *Урежда се съотношението между производство по ликвидация и производство по несъстоятелност*

Установено е изричното задължение на ликвидатора в случай на неплатежоспособност или свръхзадълженост на дружеството в ликвидация да заяви това пред съда по несъстоятелността. Уреден е механизмът за преминаване от ликвидационна процедура в производство по несъстоятелност. Изрично е регламентирано, че при откриване на производство по несъстоятелност за дружество в ликвидация съдът с решението си обявява несъстоятелността, т.е. не съществува възможност за оздравително производство, а се преминава към осребряване и разпределение на имуществото на длъжника.

- ◆ Въвежда се принципът на три-инстанционното производство по делата за несъстоятелност - Окръжен съд /ОС/, Апелативен съд /АС/, Върховен касационен съд /ВКС/
- ◆ Изменения относно действията на съда и свързаните с производството срокове и правила

Въведени са конкретни (крайни) срокове за съда. Въведен е принципът на непрекъснатост при разглеждане на делата по несъстоятелност в две насоки:

- При отсъствие на съдията, който разглежда делото, председателят на съда по несъстоятелността определя друг съдия, който да разглежда делото по време на отсъствието;
- Чрез преходна разпоредба е допълнен Законът за съдебната власт, като сред видовете дела, които съдът е длъжен да разглежда и през съдебната ваканция, са посочени и делата по несъстоятелност.

Създадени са гаранции за безпристрастие на съдията, който разглежда делото по несъстоятелност, като е запазена сега съществуващата възможност за отвод по Гражданско-процесуалния кодекс. Допусната е и възможността пред председателя на апелативния съд да се обжалва определението, с което молбата за отвод е оставена без уважение. В този случай председателят на апелативния съд се произнася в тридневен срок от получаване на жалбата. Прокаран е принципът на публичност на производството по несъстоятелност чрез въвеждане на отделна книга по несъстоятелността във всеки съд, в която се вписват всички действия на длъжника, кредиторите, комитетата на кредиторите, събранието на кредиторите, синдика, както и актовете на съда по несъстоятелността.

- ◆ *Разпоредби относно синдика*

Въведени са допълнителни изисквания към лицето, което може да бъде назначавано за синдик в производството по несъстоятелност по Търговския закон.

Предвижда се изрична възможност за обжалване на определението за освобождаване на синдика в конкретни хипотези, чрез въвеждане на фигурата на служебния синдик, който изпълнява функциите на синдик до назначаването на нов. По този начин се гарантира по-засилен контрол върху дейността на синдика, без процедурите по неговото освобождаване да пречат на нормалния ход и бързината на производството, като същевременно се запазва принципът синдикът да бъде избран от събранието на кредиторите.

Определени са нови правила за назначаването на синдика. Съдът е длъжен да назначи за временен синдик лицето, предложено от длъжника или от кредитора, подал молбата за откриване на производство по несъстоятелност, ако това лице отговаря на законовите изисквания. Съдът е длъжен и да назначи за постоянен синдик лицето, избрано от събранието на кредиторите, ако то отговаря на законовите изисквания.

Установява се нова система на възнаграждение на синдика.

◆ *Нови разпоредби относно временния синдик и първото събрание на кредиторите*

Създадени са две нови задължения за временния синдик - не само да състави списък на кредиторите по данни от търговските книги на длъжника, но в този списък да посочи и размера на вземанията на всеки един от тези кредитори, както и да представи на съда извлечение от търговските книги, заверено лично.

Тези нови положения са свързани с подобряване уредбата на първото събрание на кредиторите, като орган на несъстоятелността. Всеки кредитор, присъстващ на това събрание, гласува с размера на своето вземане по списъка на временния синдик, а не всеки кредитор да има един глас, както беше по досега действащия Търговски закон. Решенията се вземат с обикновено мнозинство от размера на вземанията от този списък на присъстващите кредитори, а не с обикновено мнозинство от броя на присъстващите кредитори, както досега.

◆ *Нови разпоредби относно събранието на кредиторите*

Доразвит е основният принцип, че масата на несъстоятелността служи за удовлетворяване на кредиторите. Тъй като синдикът е органът, който управлява тази маса, а в определени случаи и фази - се разпорежда с нея - събранието на кредиторите ще е органът, който ще определя синдика и неговото възнаграждение. Единствените изключения, когато това ще се определя от съда, са случаите, в които събранието на кредиторите не е могло да вземе решение за избор на синдик или за определяне на възнаграждението на синдика.

◆ *Нова система на предявяване и приемане на вземанията на кредиторите*

Запазва се едномесечният срок за предявяване на вземанията, който тече от обнародването в "Държавен вестник" на съобщението за откриване на производството по несъстоятелност.

Възможността за допълнително предявяване на вземания извън горепосочения срок е ограничена до пет месеца след изтичане на срока за първоначално предявяване на вземанията.

Въвежда се нова система за предявяване и приемане на вземанията по начин, че процедурата по установяване на оспорените вземания да не пречи на одобряването на списъка и на по-нататъшния ход на производството по несъстоятелност - защитата ще се осъществява чрез установителен иск, предявен в отделно исково производство.

◆ *Усъвършенства се оздравителното производство в посока по-голяма защита на интересите на кредиторите и на длъжника*

От кръга на действията, които могат да бъдат предвидени с плана за оздравяване, е изключен специалният ред за осребряване на имуществото, тъй като последният не е оздравително мероприятие.

Премахната е презумпцията, че планът се счита приет от отделен клас кредитори, без да се провежда гласуване, ако планът предвижда пълно плащане на вземанията на този клас кредитори. По този начин се гарантира

принципът приемането на плана да се извършва само чрез гласуване, за да се съблюдават интересите на отделните класове кредитори.

При наличие на няколко приети от събранието на кредиторите планове, с предимство ще се ползва не планът, предвиден от длъжника, а планът, за който са гласували кредитори с повече от половината от общия размер на приетите вземания.

Утвърждаването на плана вече не е поставено в зависимост от приемането му от два класа кредитори (които често са с малък размер на вземанията), а в зависимост от размера на вземанията на кредиторите - планът трябва да е приет с мнозинство на повече от половината от приетите вземания, включени в одобрените от съда списъци на вземанията.

Изисква се, ако оздравителният план предвижда продажба на предприятието, предварително да е намерен купувачът, който да изрази своето съгласие с подписа си върху проект на договора, приложен към оздравителния план. А волята на продавача да се формира чрез волята на събранието на кредиторите при приемането на плана. Изграден е механизъм за изпълнение на плана, предвиждащ продажба чрез сключване на договор и санкция при неизпълнение на това задължение, както и възобновяване на оздравителното производство и обявяване на длъжника в несъстоятелност, ако договорът за прехвърляне на собствеността не бъде сключен в законовия срок.

Въведена е изрична забрана за повторно провеждане на оздравително производство.

Текущото осъвременяване на счетоводното законодателство и по-нататъшно развитие на административните инфраструктури по счетоводство и одит?

Извършен беше цялостен преглед и анализ на точната степен на прилагането на Директивите на ЕС (Четвърта, Седма и Осма) в националното счетоводно законодателство. Въз основа на резултатите от оценката на съответствието, беше ревизиран Законът за счетоводството, в сила от 1 април 1991г., и беше изготвен Проект на Закон за счетоводството. Следвайки духа и основната концепция на действащите постановки, новият проект е насочен към постигане на максимално съответствие на българското национално счетоводно законодателство с европейското право и практика, което ще създаде благоприятни условия за защита на чуждестранните инвеститори в страната ни.

С проекта на Закона за счетоводството се:

- въвеждат: принципите на европейското право, при спазването на които се осъществява счетоводството; разпоредбите за съдържанието, съставянето и публичността на годишните счетоводни отчети, както и изискванията към техния одит и заверка от оторизиран одитор или от специализирано одиторско предприятие;
- регламентира само систематизираната по раздели и групи информация, която следва да се съдържа в счетоводния баланс и в отчета за приходите и разходите, без да се определя конкретната форма за представянето им, като на предприятията се предоставя възможността за избор между двустранна или едностранна форма на изготвяне на счетоводния баланс и на отчета за приходите и разходите; формата и специфичното съдържание на годишните отчети на различните предприятия се определя чрез счетоводните

стандарт; регламентира се правно и съдържанието на отчета за управление на предприятията;

- въвежда правото за малките и средните предприятия, определени като такива с отделен закон (без да са определени специфичните им параметри в Закона за счетоводството), да могат да изготвят счетоводния си баланс и отчета за приходи и разходи само по раздели и групи;
- уреждат изцяло, чрез отделна глава в закона, изискванията към лицата, извършващи задължителен независим одит и заверка на отчетите на предприятията, без да се предвижда уредба чрез отделен подзаконов акт.

Изискванията към желаещите да придобият квалификацията на оторизиран одитор са установени в Глава VII на новия проект на Закона за счетоводството, както следва:

- право да кандидатстват за придобиване квалификацията на оторизиран одитор имат само лица, които имат поне бакалавърска степен и професионален опит в областта на счетоводството, одита и данъчното облагане или като лектори по счетоводна отчетност;
- за кандидатстващите за придобиване квалификацията на дипломиран експерт-счетоводител измененията в Закона за счетоводството предвиждат необходимостта от три-годишен практически опит в областта на одита на годишни отчети, в съответствие с чл.8 от Осма директива на ЕС, която съдържа изискване за три-годишен практически одиторски опит като сътрудник към специализирано одиторско предприятие, към международна одиторска компания или към дипломиран експерт-счетоводител;
- кандидатите за оторизирани одитори трябва да положат писмени и устни изпити по счетоводна отчетност и по одитиране и устен изпит по търговско и данъчно право;
- изпитите се провеждат от Института на дипломираните експерт-счетоводители, който определя тяхната последователност и конкретните критерии за оценка на пригодността на кандидатите за упражняване на професията;
- кандидатите, придобили правоспособност на дипломиран експерт-счетоводител, получават диплома и личен печат и се вписват в Регистъра на Института на дипломираните експерт-счетоводители;
- дипломираният експерт-счетоводител има право да извършва независим одит и да заверява годишните счетоводни отчети на предприятията пряко или чрез специализирано одиторско предприятие, когато членува в Института на дипломираните експерт-счетоводители.

Понастоящем в Регистъра на Института на дипломираните експерт-счетоводители са вписани 518 дипломирани експерт-счетоводители (физически лица) и 121 специализирани одиторски предприятия (юридически лица).

- въвежда правото на физически лица, придобили в друга страна квалификация, приравняваща се на дипломиран експерт-счетоводител, да могат да получат правоспособност на български дипломиран експерт-счетоводител след представяне на легализирани документи за правоспособност и след успешно полагане на изпит на български език по данъчно и търговско право;
- предвижда създаването на Национален съвет по счетоводство към Министерството на финансите, с участието на представители на

правителството, професионалните организации, работодателите, университетите и синдикатите; Съветът ще разработва и предлага изменения на Закона за счетоводство, а при необходимост и на други закони, с което да се гарантира прилагането на счетоводно законодателство и практика в съответствие с Международните счетоводни стандарти; Съветът ще разработва и предлага за одобрение Национални счетоводни стандарти, а също и ще разработва и приема Националния сметкоплан;

- запазва принципа предприятията да прилагат Национални счетоводни стандарти, съобразени с Международните счетоводни стандарти и утвърдени от Министерския съвет; предприятията от публичния сектор прилагат счетоводни стандарти, утвърдени от министъра на финансите; Националният сметкоплан, който предприятията прилагат за организация и осъществяване на счетоводството си, се утвърждава от министъра на финансите и е част от счетоводното законодателство на Република България.

Проектът на Закона за счетоводството беше приет от Министерския съвет на 9 ноември 2000г. Новият проект на Закона за счетоводството вече е разгледан в специализираните комисии на Народното събрание. Предстои да бъде разгледан в пленарни заседания. Очаква се новият проекто-закон да бъде приет през първата половина на 2001г.

ОТНОСНО ПРАВОТО НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА И ИНДУСТРИАЛНА СОБСТВЕНОСТ

Графикът и програмата за ратифициране на договорите на Световната организация за интелектуална собственост (СОИС) от 1996г.?

На 12.01.2001г. Народното събрание ратифицира Договора от 1996г. на СОИС за авторското право и Договора на СОИС за изпълненията и звукозаписите. Законите за ратификацията им бяха обнародвани в "Държавен вестник", бр.7 от 23.01.2001г.

Действащият Закон за авторското право и сродните му права, с изменението, влязло в сила от 06.05.2000г., съдържа текстове, произтичащи от договорите на СОИС, подписани в Женева през 1996г. (Договор за авторското право и Договор за изпълненията и звукозаписите). Въведено е ново имуществено правомощие в полза на авторите и носителите на сродни права да разрешават използването на произведенията си (съответно, на обектите на сродни права) по интерактивен начин. Въведени са и нови състави на административни нарушения, като: повреждането и унищожаването на технологични средства, използвани от носителя на права за затрудняване нарушаването на правата; премахването и изменението на представена в електронна форма информация за режима на правата върху обекти на авторско право или на сродни права; използването на произведения и обекти на сродни права със знанието, че информацията в електронна форма е била противозаконно премахната или изменена.

Какви мерки са въведени за борба срещу пиратството, в частност как митническите власти ще бъдат обучени за адекватното прилагане на

законодателството, отнасящо се до граничния контрол, и как България възнамерява да гарантира ефикасното прилагане на това законодателство?

Действащото българско законодателство в областта на интелектуалната и индустриалната собственост урежда различните мерки за защита на тези права: гражданско-правната защита, мерките за граничен контрол, административно-наказателното производство и наказателно-правната защита.

Новото българско законодателство (Закон за авторското право и сродните му права - Глава 12а; Закон за марките и географските означения - Глава 5, раздел III; Закон за промишления дизайн - Глава 6) изрично въведе мерки за граничен контрол по отношение на стоки, произведени и търгувани в нарушение на правата на интелектуална собственост и на правата върху регистрирана търговска марка, географско означение или промишлен дизайн. Приложението на тези мерки ще намали до минимум възможностите за търговия с пиратски или фалшифицирани стоки.

На основание разпоредбите на Закона за авторското право и сродните му права, Закона за марките и географските означения и Закона за промишления дизайн, както и с оглед тяхното по-нататъшно ефективно приложение, с ПМС № 249/27.11.2000г. е приета Наредба за граничните мерки за защита на права върху интелектуална собственост. Наредбата урежда подробно мерките за граничен контрол за закрила правата на интелектуална и индустриална собственост. Наредбата възпроизвежда в максимална степен разпоредбите на Регламент 3295/94 (ЕС) и Регламент 1367/95 (ЕК), като е съобразена и с препоръките на Световната митническа организация (СМО) и на СОИС. С влизането на Наредбата в сила се гарантира прилагането на разпоредбите на гореспоменатите български закони в областта на интелектуалната и индустриалната собственост. Това се постига чрез създаването на действащ механизъм за участието на митническите органи в борбата срещу пиратството и фалшификациите.

Въвеждането на граничните мерки за контрол в областта на правата на интелектуална и индустриална собственост осигурява нови гаранции и повишава защитата на правата на правоприетелите. В резултат се засили правоохранителната функция на митническите органи по отношение правата на интелектуална собственост в съответствие с изискванията на Споразумението TRIPS и на Директива на ЕС 3295/94.

Съгласно разпоредбите на действащото законодателство за граничен контрол, по искане на правоприетелите, митническите органи на Република България могат да задържат на граница пиратски или фалшифицирани стоки. Задържането се извършва въз основа на писмена молба, която трябва да бъде подкрепена с доказателства за правата на молителя. Митническите власти също така могат, по своя инициатива или по искане на друг държавен орган, да предприемат *ex officio* необходимите мерки за задържането на такива стоки. Митническите власти са задължени да информират незабавно носителите на права, да им предоставят възможност да идентифицират задържаните стоки и са оправомощени да изискват да им бъде предоставяна информация.

Посочените разпоредби важат дори и за временния внос и износ на стоки. Не подлежат на задържане стоки, които се пренасят в малки количества за лично ползване от пътници или са опаковани в малки пощенски пратки, както

и транзитно преминаващи стоки. Съгласно чл.1, ал.4 от Наредбата за граничните мерки за защита на права върху интелектуална собственост, режимът на задържане не се прилага за стоки, които подлежат на бърза развала.

За да се осигури в максимална степен ефективното приложение на мерките за граничен контрол, Агенция "Митници" е разработила проект на Инструкция, която съдържа практически указания за дейността на митничарите по прилагане мерките за граничен контрол.

Обучението на митническите органи в областта на граничните мерки за закрила правата на интелектуална и индустриална собственост започна още преди практическото въвеждане на мерките, чрез организиране на подготвителни курсове и семинари. През месец юни 1999г. митническите органи съвместно с органите на Гранична полиция участваха в семинар по закрила правата на интелектуална собственост, организиран от Международната федерация на звукозаписната индустрия (IFPI) - България. През месец септември 1999г. бяха проведени курсове за обучение на митнически служители, организирани от Евромитници (EUROCUSTOMS), с участието на лектори от Германската митническа администрация.

След приемането на ЗМГО, ЗПД и измененията в ЗАПСП, с които бяха уредени новите правомощия на митническите служители в областта на борбата с пиратството, обучението на митническите служители се активизира чрез организирането на различни мероприятия в тази насока. По линия на Споразумението за побратимяване (*Twinning Covenant*) "Хармонизиране на българското митническо законодателство", и в частност по под-проект "Защита на авторското право, правата на интелектуална и индустриална собственост, включително защита на търговските марки", през месец август 2000г. в Германия беше проведено обучение на български митнически служители.

Като цяло, обучението на кадрите на българската Агенция "Митници" (АМ) в областта на борбата срещу пиратството протича в две насоки - обучение на обучаващи и практическо обучение на служители. Предвидено е разработването на стратегия за обучение на митническите служители в областта на прилагането на граничните мерки, която да залегне като част от цялостната програма за обучение на кадрите в системата на АМ. Планирано е провеждането на регионални семинари за обучение на митнически служители. Такова обучение вече беше проведено за митническите служители в РМД-Варна. Към настоящия момент подобни семинари се организират основно по линия на СМО и СОИС, както и със съдействието на различни неправителствени организации и сдружения на носителите на правата на интелектуална и индустриална собственост.

В Национално насочения план на СОИС за България в областта на правата върху интелектуална собственост също е заложено обучение на митнически служители. Курс за обучение е планиран за първата половина на 2001г.

През месец февруари 2001г. се проведе специализиран семинар за митнически служители, организиран от Регионалната програма по интелектуална собственост (RIPP) в рамките на Програма ФАР.

Ефективност на новите разпоредби на НК и НПК по отношение на подобряване упражняването на правата върху интелектуалната и индустриалната собственост (IPR) и борбата срещу пиратството; допълнителните мерки за осигуряване на тяхното прилагане и регистриране в областта на изпълнението им?

Наказателно-правната защита на интелектуалната собственост е уредена в отделна глава в Наказателния кодекс на Република България (Глава III, Раздел VII “Престъпления против интелектуалната собственост”). Във връзка с приемането на ЗАПСП през 1993г. бяха приети изменения на чл.172а от НК. Измененията инкриминират случаите на нарушаване на авторски права в областта на аудио-визуални, софтуерни и компютърни програми. Предвидена е по-тежка наказателна отговорност в случаите, когато деянието е извършено повторно или са причинени значителни вреди.

Защитата на търговските марки, промишления дизайн, топологията на интегралните схеми и патентите е уредена в Глава VI от НК “Престъпления против стопанството” - чл.227, чл.227а.

След изменението на НПК от 1999г. разследването на престъпления по чл.172а, чл.227 и чл.227а е възложено на полицията, което значително улеснява и ускорява процеса на събиране на доказателства и разкриване на престъпленията. Разследването на тези престъпления се осъществява също и от специализирани служители на Икономическа полиция на ниво РПУ и РДВР. НСБОП отговаря за разследването и документирането на престъпления против интелектуална и индустриална собственост, извършени от структури на организираната престъпност.

Когато съдът прецени, че причинените от престъпното деяние вреди са незначителни, компетентният държавен орган - Дирекция “Авторско право и сродни права” в Министерството на културата - може да наложи имуществени санкции (глоба) по административно-наказателен ред.

С приемането на новия НК в средносрочна перспектива ще се осъществи по-нататъшно подобряване на наказателното законодателство в областта на защитата на интелектуалната и индустриалната собственост, включително и чрез криминализирането на други действия, свързани с развитието на глобалната мрежа.

През първото полугодие на 2000г. съдът е разгледал 103 дела по чл.172а от НК. По 21 от тях е произнесена присъда, 52 са прекратени, а 30 са висящи. Броят на съдените лица е 118. От тях 7 са оправдани и 52 са осъдени (11 са наказани с лишаване от свобода, 7 са осъдени условно, 40 са наказани с глоба, 1 - с поправителен труд).

С оглед предотвратяването на престъпленията против индустриалната собственост относно марки, промишлен дизайн и топология на интегрални схеми, през 1999г. беше направено изменение на чл.227 от НК, като значително беше завишено наказанието, което в предишния текст се свеждаше до лишаване от свобода до 1 година или поправителен труд. Изменението беше извършено с приемането на новия Закон за марките и географските означения. Съгласно нормата на чл.227 от НК “който без съгласието на притежателя използва в търговската дейност марка, промишлен дизайн или топология на

интегрална схема се наказва с лишаване от свобода до 3 години или с глоба до 5000 лева”.

С новите изменения на НПК и въвеждането на т.нар. полицейско производство в две форми - бързо полицейско производство и дознание по дела, относно нарушаването на права върху интелектуална собственост, и кратките срокове, в които същите следва да се завършват (съответно 7 дни за първото и 1 месец за второто) - особено се засили ролята на органите на дознанието, прокуратурата и съда.

По отношение на инкриминираните деяния на нарушаване на правата върху интелектуална и индустриална собственост, които съставляват престъпление по чл. 172а НК, важни функции изпълняват служители в Министерството на културата: изготвяне на експертни заключения по образувани предварителни (досъдебни) производства за престъпления срещу интелектуалната собственост. През периода 01.01.2000-28.02.2001г. са изготвени 302 бр. експертизи и 131 бр. експертни справки. Обработени са 630 475 компактдиска, 17 000 аудиокасети, 9000 бр. конзоли "Сони Плейстейшън" и 320 видеокасети. Друга част от дейността на експертите от отдел "Инспекторат по авторско право" към Дирекция "Авторско право и сродни права" в Министерството на културата е участие в досъдебното и съдебното производство по наказателни дела в качеството на вещи лица. Като такива, те са участвали в 20 съдебни дела от общ характер през периода от 01.10.2000г. до 28.02.2000г.

Като цяло, Министерството на културата е водещият правоприлагащ орган по отношение на Закона за авторското право и сродните му права. Практическото приложение и контрол за спазването на закона се осъществява от Дирекция "Авторско право и сродни права" в Министерството на културата. Нейните функции като правоприлагащ орган в областта на авторското право и сродните му права, са:

1. Цялостен контрол върху приложението на ЗАПСП в съответствие с европейското законодателство.
За целта Дирекцията:
 - води регистър на организациите за колективно управление на авторски права;
 - води регистър за наименованията на артистични групи;
 - оторизира служители - инспектори да съставят констативни актове относно нарушения по чл.97 ЗАПСП;
 - извършва дейности във връзка с възложените от ЗАПСП (чл.чл.33 и 98) на Министерството на културата функции на административно-наказващ орган по отношение нарушения на авторското и сродните му права, както и по упражняване до изтичането им авторските права на автори, които нямат наследници.
2. Текущ контрол по практическото приложение на ПМС № 87 от 1996г. за контрола върху използването на обекти на авторското право и сродните му права, лицензирането на производителите на компактдискове и на производителите на матрици за производство на компактдискове - водене на регистри и издаване на съответни разрешения и удостоверения за:
 - права за възпроизвеждане и разпространение на звуко- и видеозаписи, съгласно разпоредбите на ПМС № 87/1996г. (чл.5, ал.1);

- поръчки за производство на материални носители, съдържащи обекти на авторското право и сродните му права, съгласно чл.7 ал.3 от Постановлението;
- производителите на звуко- и видеоносители, съдържащи обекти на авторското право и сродните му права, с изключение на подлежащите на лицензиране, съгласно чл.9 ал.2 от Постановлението.

Само през периода от 01.10.2000г. до 28.02.2001г. са издадени 700 удостоверения в съответствие с ПМС № 87/1996г.

От друга страна, в съответствие с ПМС № 87/1996г. Министерството на икономиката администрира лицензионен режим за производителите на компактдискове и на матрици (стампери) за компактдискове. Лицензирането се извършва от Междуведомствена комисия, включваща представители на Министерството на вътрешните работи, Министерството на икономиката и Министерството на културата. Кандидатстващите за лиценз производители са задължени да представят пакет документи, който се преглежда детайлно от Междуведомствената комисия със съдействието на представители на Международната федерация на звукозаписната индустрия (IFPI). По силата на ПМС № 87/1996г. всички производители на компактдискове подадоха молби за лицензиране. В резултат на строгите изисквания към кандидатите за лиценз и високите санкции за нарушаване разпоредбите на Постановлението, беше разрешен проблемът с неправомерното използване на обекти на авторско право и сродните му права.

В съответствие с изискванията на ПМС № 87/1996г. и със заповед на министъра на вътрешните работи от 11.03.1998г. беше въведен денонощен полицейски контрол на целия цикъл за производство на компактдискове - от монтирането на матрицата до доставянето на продукцията на поръчителя или в склада за готова продукция. Беше въведен и полицейски контрол при доставянето на суровини за производство на компактдискове. Провеждат се редовни полицейски проверки и се упражнява непрекъснат контрол от Министерството на културата, Агенция "Митници", данъчните власти и др.

По силата на чл.97 от ЗАПСП Дирекция "Авторско право и сродни права" на Министерството на културата играе особено важна роля в реализирането на административна отговорност за нарушенията - съставяне на констативни актове, обработка и подготовка на образуваните преписки за предаване на административно-наказващия орган за издаване на наказателни постановления.

В много случаи правоприлагащи структури в разглежданата област се явяват полицията, следствието, прокуратурата и съда (граждански, наказателни и административно-наказателни дела за нарушения на права върху интелектуална собственост).

Сектор "Интелектуална собственост" на НСБОП е образуван със заповед на министъра на вътрешните работи. Създаден е с цел противодействие на организираната престъпност в областта на интелектуалното пиратство. Основните насоки на работата са предотвратяване и пресичане на престъпления, свързани с:

- производство и разпространение на пиратски компактдискове;

- нелицензирано излъчване на телевизионни програми от кабелните оператори;
- печатане и разпространение на художествени и научни книги без съгласието на авторите им;
- защита на търговските марки и патентите.

През 1998г. беше разработена методология за проверки на кабелни оператори, която започна да се прилага при активно взаимодействие с органите на съдебната власт. Проверени бяха 64 кабелни оператора на територията на цялата страна, след което се образуваха следствени дела. Постигна се внушителен ефект и през 1999г. по-голяма част от кабелните телевизии действаха в пълно съответствие със закона.

През 1998г. съвместно с регионалните структури на МВР са извършени над 210 тематични полицейски операции и са заведени 70 следствени дела. Иззети са над 150 000 компактдиска и 5000 аудиокасети.

Създаде се стабилно и ефективно взаимодействие с правителствените агенции и неправителствените организации в страната и чужбина, ангажирани със защитата на различни сфери на авторските и сродни права.

През 1999 г. продължиха проверките на кабелни оператори: извършени са над 50 проверки, иззети са 95 бр. декодиращи устройства и значителен брой смарт-карти. При проверката на 24 зали за електронни игри са иззети над 775 бр. пиратски компактдиска и 52 бр. конзоли за “Сони плейстейшън” и са образувани следствени дела.

Редовно се провеждат проверките за нелицензиран софтуер - проверени са 24 зали за компютърни игри и са иззети 30 бр. компютърни конфигурации и 788 бр. компактдискове. Все по-голямо внимание се отделя на употребата и разпространението на пиратски софтуер, в резултат на което се провеждат много полицейски мероприятия въз основа на всекидневните контакти с представителите на големите международни производители на бизнес и забавен софтуер - “Майкрософт”, “Симантек”, “Адобе”, “Нортон”, “Сайбейз” и др.

Същевременно се извършват проверки на обекти, организирали производство и разпространение на продукти, носещи чужда търговска марка без знанието и съгласието на притежателите на марките - “Адидас”, “Найк”, “Пума”, “Лото”, “Капа”, “Актив”, “Рийбок” и др. Производството на фалшификати бива прекратено и са образувани следствени дела.

Пазарът на видео-продукти се наблюдава с помощта на представителите на международните производители на филми и техни експерти. Иззети са 95 бр. професионални записващи видеокасетофони, 1500 видеокасети с порнографско съдържание, 25 000 компактдиска с премиерни филми. В тази област има тенденция към увеличаване броя на видео-компактдисковете и на цифровите компактдискове, които изместват обичайните видеокасети.

Проведени са 7 специализирани операции за пресичане възпроизводството и разпространението на нелицензиран софтуер. Иззети са над 50 компютъра и 5600 компактдиска. Прилага се гъвкава методика за провеждането на такива операции поради специфичния характер на защитения обект на авторски и сродни права.

Открити и иззети са 80 000 компактдиска, 45 000 компактдиска във формат MP3, 250 000 компактдиска от контрабанден внос - общо над 450 000 компактдиска за 1999г.

През 2000г. са проверени 50 кабелни оператора и 5 радиостанции: иззети са 40 компютъра, 50 декодиращи устройства и смарт-карти.

При проверката на едно от дружествата-собственици на поточни линии за компактдискове в България са открити и иззети 125 пиратски матрици (стампери), внесени контрабандно с цел производство на компактдискове.

До настоящия момент е пресечен вносът и разпространението на 720 000 пиратски компактдискове.

При полицейска проверка на компютърна асемблираща фирма са конфискувани общо 70 компютърни конфигурации.

От създаването на сектора в НСБОП до месец ноември са иззети общо над 1 300 000 оптични носители с аудио, видео и софтуерно съдържание.

Подробно съдържание на “Стратегията за защита на правата върху интелектуалната и индустриалната собственост”, която следва да бъде приета от правителството през 2000г.?

Подобряването на системата на правата на интелектуална собственост е един от приоритетите на Република България в рамките на преговорите за присъединяване към Европейския съюз.

Като член на Световната търговска организация (WTO), Република България е ратифицирала Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата на интелектуална собственост (Споразумението TRIPs).

Като активен член на СОИС, България си сътрудничи с тази организация в областта на защитата на правата върху интелектуална и индустриална собственост. Във връзка с това през октомври 1999г. между СОИС и българското правителство беше съгласуван Национално насочен План за действие на СОИС за България в областта на модернизацията на системата за интелектуална собственост с цел увеличаване конкурентоспособността на българските промишленост, малки и средни предприятия, научноизследователски и други организации.

С Решение № 19 от 4 май 2000г. на Министерския съвет на Република България за Национален координатор по Плана е определен заместник-министър на икономиката. Периодът на осъществяване на Плана е две години: от 1 януари 2000г. до 31 декември 2001г.

Планът представлява рамка за конкретна техническа помощ и не изчерпва нито сътрудничеството между България и СОИС, нито дейностите в областта на защитата на интелектуалната и индустриалната собственост, като цяло, но служи като опорна точка за някои от стратегическите цели на страната в областта на осъществяването на правата върху интелектуална и индустриална собственост.

Основната цел на Плана е да подпомогне правителството на България в усилията му за усъвършенстване и подобряване на системата на интелектуалната и индустриалната собственост.

Основните дейности, предвидени в Плана за неговото осъществяване, са фокусирани в следните насоки: обучение и провеждане на семинари; подпомагане и разгръщане на иновациите; усъвършенстване на законодателството в областта на наименованията за произход и географските означения, както и укрепване на административния капацитет на Патентното ведомство и качеството на дейността му.

Според Плана през м. май и юни 2000г. бяха проведени семинари за обучение по интелектуална и индустриална собственост. В рамките на Плана на 29-31 май 2000г. беше проведена Международна конференция за бизнес-обучение по интелектуална собственост. В Конференцията взеха участие около 40 български представители от академичните и деловите среди, както и от държавната администрация. На 13-14 юни 2000г. беше проведен семинар по въпросите, свързани с регистрацията и защитата на географските означения в България и в ЕС. В семинара участваха 30 представители на българското Патентно ведомство, адвокати и държавни служители. Националният координатор по Плана за България взе участие в проведената през м. октомври 2000г. сесия на Академията на СОИС за висши държавни служители от Централна и Източна Европа и от ОНД. Между Академията на СОИС и Университета за национално и световно стопанство в България беше сключен договор за финансиране от страна на СОИС с оглед подобряването и въвеждането на нови форми на обучение на дипломанти, експерти и служители в областта на интелектуалната и индустриалната собственост.

Програмите за техническа помощ в областта на авторското право?

Във връзка с обучението и програмите за техническо сътрудничество в областта на авторското право и сродните му права беше направено предложение до СОИС (за да се включи в програмата и в бюджета на СОИС за 2001-2002г.) да бъдат организирани международни семинари, посветени на проблеми, свързани с приемането на Директивата за правото на следване */droit de suite/*, Директивата за хармонизиране на някои правни аспекти на авторските и сродните права в информационното общество, както и по проблеми, свързани с Интернет и със закрилата на фолклорните творби.

Центърът за обучение на магистрати (създаден на 16 април 1999г. по инициатива на Министерството на правосъдието, Съюза на съдиите в България и Алианса за правно взаимодействие) организира през м. октомври 2000г. два семинара в областта на правото на интелектуална собственост. Семинарите бяха проведени съвместно с Американската агенция за международно развитие в рамките на годишната програма на Центъра, включваща около 30 мероприятия. Участници в двата семинара бяха предимно съдии от окръжните и апелативните съдилища, както и представители на държавната администрация.

Първият семинар беше посветен на проблемите, свързани с гражданско-правните аспекти на правата върху интелектуална собственост. Бяха обсъдени интелектуалната собственост и нейната гражданско-правна защита - специфични особености на страните в преход, практически проблеми на административната и гражданско-правната защита на интелектуалната собственост. Извършен беше преглед на дейността на Патентното ведомство в България, както и на международно-правните инструменти в областта на интелектуалната собственост, по които България е страна. Направена беше

съпоставка между българския и американския модел и бяха представени отношенията между ЕС и САЩ.

Вторият семинар беше посветен на проблемите, свързани с наказателно-правните аспекти на правата върху интелектуална и индустриална собственост. Бяха обсъдени проблемите на интелектуалната собственост и нейната наказателно-правна защита - специфични особености на държавите в преход, на производството по НПК пред първа инстанция, на административно-наказателното производство по защита на интелектуалната собственост. Бяха обсъдени практически въпроси във връзка с видео- и филмо-разпространението, както и дейността на кабелните телевизии в България. Разгледани бяха наказателно-правните аспекти в международно-правните инструменти в областта на интелектуалната собственост, по които България е страна. Направена беше съпоставка между българския и американския модел и бяха представени отношенията между ЕС и САЩ.

Възможност или липса на възможност за добавяне на претенции за продукт по нерешени патентни заявки (чл.70.7 от Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата на интелектуална собственост - TRIPs)?

Законът за патентите (ЗП) от 1993г. осигурява възможност за всички изобретения във всички области на техниката, включително и за продуктите, да получат патентна закрила. Паралелно с това, в закона е предоставена и възможност (чл.42) да бъдат внесени промени по желание на заявителя до вземане на решение по заявката или до нейната публикация. Тези промени не могат да излизат извън обхвата на първоначалното разкритие. Следователно, по инициатива на заявителя могат да бъдат формулирани допълнителни претенции за продукт, в случай че продуктът е разкрит в първоначално подадената заявка.

Съгласно Закона за изобретенията и рационализациите (ЗИР) от 1968г. (в периода преди влизане в сила на ЗП) не се издаваха патенти за вещества, получени по химически методи, както и за лечебни, вкусови и козметични вещества. По всички заявки за патенти, подадени по ЗИР и отнасящи се до изобретения за метод, са постановени решения, т.е. няма висящи производства по заявки за методи или по заявки за добавяне на претенции за продукти. За патентоприетжатели и заявители, които преди 1993г. са имали издадени патенти или подадени заявки за продукти в чужбина, ЗП от 1993г. предостави възможност паралелно със закрилата за метод да получат и закрила за продукт чрез така наречената "pipe line"-закрила, посочена в параграф 4 на Закона. Над 300 заявители се възползваха от тази възможност /вж. Приложение № 1/.

Възможността да се започне търговско тестване на патентовани лечебни продукти по време на патентния срок?

Чл.19, ал.4 от Закона за патентите изчерпателно изброява действията, които патентоприетжателят може да забрани да се извършват от трети лица. В тази законова разпоредба не е включено тестването на патентован продукт, като действие, на което патентоприетжателят може да се противопостави. Чл.20 от Закона за патентите изрично постановява, че действието на патента

не обхваща използването на изобретението за експериментални или научноизследователски цели, свързани с предмета на патентованото изобретение.

Следователно, тестването и експериментирането на защитен фармацевтичен продукт, с оглед получаване на разрешение за търговско тестване на продукта след изтичане на срока на действие на патента, не се определят от закона, като нарушения на изключителното право.

Необходимо е да се отбележи, че установяването на такова нарушение е единствено от компетенциите на съда и в този смисъл прилагането на Закона за патентите в частта му, коментирана по-горе, се извършва от съда. До момента не е разглеждан подобен спор.

Видове мерки, прилагани за осигуряване на борбата срещу пиратството и фалшификациите?

Действащите закони и функциониращи структури гарантират ефективното прилагане на всички мерки за защита на правата върху интелектуалната собственост. Полицията, прокуратурата, следствието и съдът (граждански, наказателни и административно-наказателни дела за нарушени права върху интелектуална собственост) играят ключова роля, като правоприлагащи структури в областта на правата върху интелектуална собственост. С въвеждането на мерките за граничен контрол в областта на правата върху интелектуална собственост нарастна ролята на Министерството на финансите и значението на Агенция "Митници" в България.

В съответствие с чл.98 от ЗАПСП Министерството на културата е длъжно да реализира административно-наказателна отговорност при установяването на административни нарушения на закона.

Чл.97 от ЗАПСП съдържа множество състави на административни нарушения, които с новите изменения на ЗАПСП са обогатени и с нови форми на нарушения, като: притежаване, възпроизвеждане или разпространение на компютърни програми в нарушение на авторските права; производство, реклама и внос на декодиращи средства, предназначени за неразрешен достъп до кодирани сигнали. Въведен е текст, забраняващ притежаването с търговска цел на незаконно възпроизведени копия на обекти, защитени с авторско право, и предвиждащ конфискуването им в полза на държавата.

С чл.97, ал.1, т.12 от новата редакция на ЗАПСП се предвижда административно-наказателна отговорност, но и отнемане в полза на държавата на предмета на нарушението, независимо чия собственост е той. Той се предава на органите на Министерството на вътрешните работи за унищожаване. Разпоредбата на чл.97, ал.2 има силен възпиращ ефект. При повторно нарушение размерът на административната санкция "глоба" може да бъде от 1000 до 5000 лева, а в случаите на всяко следващо нарушение в едногодишен срок от налагането на предишното наказание или при наличието на системни нарушения мястото, в което същите се извършват, се запечатва за срок от 3 до 6 месеца (чл.97, ал.3 ЗАПСП). По този начин реализирането на административно-наказателната отговорност се превръща не само в средство за наказването на нарушителя при извършено нарушение на авторски и сродни права, но има и определено възпиращо действие.

Констативните актове за установяването на административните нарушения се съставят от служители на Дирекция "АПСП" в Министерството на културата, а наказателните постановления се издават от упълномощен заместник-министър на културата. Само в периода 01.01.-01.11.2000г. са издадени 50 наказателни постановления за административни нарушения по закона.

Ефективни мерки за борба срещу пиратството са въведени в гражданско-процесуалната защита на авторските и сродните им права. Въведени са обезпечителни мерки по отношение на гражданско-правни искове, произтичащи от нарушени права. В тази категория влизат: забрана за извършване на дейността, която съставлява неправомерно използване на обект на закрила по ЗАПСП; изземване на екземплярите, за които се твърди, че са неправомерно възпроизведени; изземване и запечатване на оборудване, за което се твърди, че се използва или ще се използва за извършване на нарушения; както и запечатване на помещения, за които се твърди, че в тях се извършва или ще се извършва нарушение. Правопритежателите могат да искат допускането на обезпечителни мерки, с които да се предотврати осуетяване на правата по съдебното решение по време на процеса. Възпрепятстването на изпълнението на такива мерки представлява нарушение, наказуемо по административен ред.

Особено важни в борбата срещу пиратството са въведените мерки за граничен контрол в областта на правата върху интелектуална собственост, осъществявани от митническите органи. /Подробна информация за мерките за граничен контрол е дадена по-горе/.

Съгласно Раздел 7 (чл.172а) от НК "Престъпления против интелектуалната собственост", използването на обекти на авторско-правна закрила без необходимото по закон съгласие на носителя на авторското право, когато се отличава с висока степен на обществена опасност, е въздигнато в престъпление, за което извършителят носи наказателна отговорност.

Що се отнася до защитата на правата върху обекти на индустриална собственост, в българското законодателство съществуват три вида защита: административни наказания, гражданска и наказателна отговорност.

Административни наказания се налагат по отношение на марките, географските означения и промишления дизайн, както е регламентирано в чл.81 от Закона за марките и географските означения и в чл.65 от Закона за промишления дизайн. Тази защита е бърза, ефикасна и е свързана с малки разходи за притежателите на правата, като целта ѝ е да се въздейства превантивно и предупредително спрямо възможните нарушители, а не да се изземат и унищожат обектите на нарушение. Административно-наказателната защита се осъществява от Патентното ведомство. Актовете за установяване на нарушенията се съставят от длъжностно лице, определено от председателя на Патентното ведомство, а наказателните постановления се издават от председателя на ведомството. Тези актове не са окончателни - засегнатата от тях страна може да ги обжалва пред съответния районен съд, а решението на районния съд може да се атакува пред съответния окръжен съд.

Съгласно чл.81 от Закона за марките и географските означения "лице, което предлага, пуска на пазара или съхранява с тези цели стоки, означени със знак, идентичен или сходен на регистрирана марка, без съгласието на нейния притежател, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 500 до

5000 лв.". Посочената административно-наказателна разпоредба предвижда също така и отнемане на стоките-предмет на нарушението в полза на държавата, независимо чия собственост са те, и тяхното унищожаване. В отменения Закон за търговските марки и промишлените образци съществуваше подобна разпоредба, която обаче не предвиждаше унищожаване. Разпореждаше се иззетите стоки да се предоставят на органите на местно самоуправление и след изличаване на марката от стоките същите да се пускат за продажба, като приходите, получени от тях, се внасят в Републиканския бюджет. Новата разпоредба беше хармонизирана със съответните разпоредби на законодателството на Европейския съюз, като целта, която се преследва, е стоките, нарушаващи чужди права, да не бъдат допускани до търговската мрежа.

Случаите на нарушения на търговска марка се проверяват по искане на притежателя на правата върху марката. През 2000г. в Патентното ведомство са подадени 50 искания. Със съдействието на Икономическа полиция са проверени 30 случая. Съставени са 28 акта за нарушение и 2 констативни протокола за липса на нарушение. Издадени са 18 наказателни постановления. Както вече беше посочено, наказателните постановления подлежат на обжалване пред съответния районен съд. изминалата година са заведени 24 дела, като 10 от тях са приключили. Осем наказателни постановления са влезли в сила и са изпратени за изпълнение на съответните органи на местната власт. Разпоредбата на чл.81 от Закона за марките и географските означения се прилага и в случаите, когато без правно основание се използва регистрирано географско означение или неговата имитация.

Идентична правна норма съществува и в Закона за промишления дизайн. Съгласно чл.65 от Закона "лице, което произвежда, предлага, излага на пазара или съхранява за тези цели продукти, изработени чрез копиране или използване на дизайн, включен в обхвата на закрила, без съгласието на неговия притежател, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 500 до 5000 лв.". Както и при марките, нарушаващите чужди права продукти се отнемат в полза на държавата, независимо чия собственост са, и се унищожават. Обаче, в чл.65, ал.3 изрично е предвидено, че продуктите не се унищожават "в случаите, когато е възможно преработването на продукта, към който е приложен или към който е включен дизайнът - предмет на нарушението, така че да не се нарушава правото на притежателя върху дизайна". Но при повторно или при следващо нарушение винаги се извършва унищожение.

Както и при марките, случаите на нарушения на промишления дизайн се проверяват от Патентното ведомство по искане на притежателя на правата. През 2000г. във ведомството са подадени 2 искания: проверен е един случай, издадено е едно наказателно постановление, което е обжалвано пред съответния районен съд.

Гражданско-правната защита на индустриалната собственост се свежда до възможността да се предявяват различни видове граждански иски, които са детайлно регламентирани в Закона за патентите (чл.28), Закона за марките и географските означения (чл.76), Закона за промишления дизайн (чл.57), Закона за топологията на интегралните схеми (чл.34) и Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни (чл.29).

Исковете могат да се отнасят до: установяване на факт на нарушение; преустановяване на нарушение; обезщетение за понесени щети. Наред с горепосочените искове може да се претендира за преработване или унищожаване на предмета на нарушението, а при умисъл - и на средствата, с които то е извършено, а също така и за публикуване на решението на съда в 2 всекидневника за сметка на нарушителя.

В гореспоменатите закони изрично е регламентирано какво представлява нарушение на права върху интелектуална и индустриална собственост, кои лица имат право на иск, както и кой съд е компетентен да разглежда делата за нарушение - и това е Софийски градски съд.

Особено важни мерки за борбата срещу нарушенията на права върху обекти на индустриалната собственост и по-специално върху марки и промишлен дизайн са предвидени в Закона за марките и географските означения и в Закона за промишления дизайн. Предвиждат се мерки за граничен контрол, чиято цел е да не се допуска пренасянето през границите на България на стоки, които нарушават горепосочените права.

Чл.78 от Закона за марките и географските означения предвижда, че стоки, пренасяни през границата на Република България и носещи регистрирана марка, без съгласието на притежателя ѝ, или нейна имитация, се задържат от митническите органи въз основа на писмена молба от притежателя на марката. Подобна възможност съществува и в чл.62 от Закона за промишления дизайн - по отношение на стоки, пренасяни през границата на Република България, изработени чрез копиране или използване на дизайн, включен в обхвата на закрила, без съгласието на неговия притежател.

Съгласно посочените разпоредби митническите органи могат да действат не само по молба на притежателя на правата, но и по своя инициатива или по искане на държавен орган.

За реда и начина за осигуряване на правата върху обекти на индустриална собственост чрез граничен контрол Министерският съвет прие и от 01.12.2000г. е в сила Наредба за граничните мерки за защита на права върху интелектуална собственост. В Наредбата изчерпателно са изброени реквизитите, които трябва да съдържа молбата, подавана до митническите органи; срокът на задържане; действията на митническите служители; задълженията на притежателя на правата; начинът за установяване на факта на нарушение; начинът за обезщетяване на предполагаемия нарушител при недобросъвестни действия от страна на притежателя на правата; действията *ex officio* на митническите органи.

Наказателната отговорност е регламентирана в чл.227 от Наказателния кодекс, съгласно който лице, което "без съгласието на притежателя използва в търговската дейност марка, промишлен дизайн или топология на интегрална схема са наказва с лишаване от свобода до 3 години или с глоба до 5000 лева". Това е нов текст, който беше възприет с приемането на Закона за марките и географските означения. В стария вариант наказанието се свеждаше до лишаване от свобода до 1 година или поправителен труд.

В допълнение на гореспоменатите мерки, Република България е страна по международно-правни актове, съдържащи разпоредби за борба срещу пиратството и фалшификациите, както следва:

- Бернска конвенция за закрила на литературни и художествени произведения от 1921г. и Парижки протокол към нея от 1971г. - ратифицирана през 1975г.
- Универсална конвенция за авторското право - "Женевска конвенция" - България е страна от 1974г.
- Римска конвенция за закрила на артистите-изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации - България е страна от 1995г.
- Женевска конвенция за закрила на продуцентите на звукозаписи срещу неразрешено възпроизвеждане на звукозаписи - България е страна от 1995г.
- Конвенция за създаване на СОИС - България е страна от 1990г.
- Споразумение за свързаните с търговията аспекти на правата на интелектуална собственост (TRIPs) - ратифицирано на 24.10.1996г. от Народното събрание със Закон за ратифициране на Протокола за присъединяването на Република България към Маракешкото споразумение за създаване на Световната търговска организация. Законът изрично предвижда и ратифициране на петте приложения към Маракешкото споразумение, между които фигурира и Приложение 1В, озаглавено "Споразумение за свързаните с търговията аспекти на правата на интелектуална собственост".
- Парижка конвенция за закрила на индустриалната собственост - България е страна от 1921г.
- Мадридска спогодба за преследването на фалшивите или заблуждаващи указания за произхода на стоките - ратифицирана през 1975г.

Мерки, които България възнамерява да предприеме, за да подобри работата на полицията и ефикасността на съдебната система в борбата им срещу пиратството и фалшификациите?

- попълване на оперативния състав чрез допълнително назначаване на квалифицирани кадри;
- провеждане на системни работни срещи, обмен на информация, работа по съвместни планове;
- създаване на система за международен обмен на информация;
- организиране и провеждане на курсове и семинари за оперативния състав от ДНСП и РЗБОП с участие на лектори от МВР, граждански ведомства, неправителствени организации и чуждестранни лица;
- организиране през 2001г. на Международна конференция за полицейски органи от Централна и Източна Европа по проблемите на борбата срещу пиратството в областта на звукозаписната индустрия.

Как България възнамерява да подобри сътрудничеството между правоприлагащите органи, полицията и митниците?

Правоприлагащите органи - полицията, митниците и изпълнителната власт - работят в тясно сътрудничество.

Съветът за закрила на авторското право и сродните му права към Министерския съвет продължава своята дейност. В състава на Съвета влизат представители на Главно управление "Митници", Върховна касационна прокуратура, Дирекция Национална служба "Полиция", Национална служба "Борба срещу организираната престъпност" към Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и Министерството на културата. За подобряване на ефективността от работата му, в Съвета бяха включени и представители на Държавната комисия по далекосъобщенията и на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

При правоприлагането в областта на правата върху интелектуална собственост от голямо значение е сътрудничеството между Министерството на културата, в частност отдел "Инспекторат по авторско право", и органите на следствието и полицията. Служителите от Инспектората заедно с органите на полицията участват в съвместни проверки по спазването на законодателството по авторско право. Те също участват като експерти и свидетели по наказателни дела.

Министерството на културата работи заедно и с митническите органи. Сътрудничеството е подобро след приемането на Наредбата за граничните мерки за закрила на права върху интелектуална собственост.

Митническите органи играят много важна роля като източник на информация относно приложението на законодателството по авторско право. Съгласно проекта на Наредба, на основание чл. 26 от ЗАПСП, който се отнася до възнаграждението при презаписване за лично ползване, митническите органи ще предоставят на Министерството на културата данни за вноса на празни звуко- и видео-носители и на апаратура, предназначени за репрографско възпроизвеждане на произведения, защитени с авторско право. По този начин ще бъдат решени проблемите, свързани с определянето на субектите, които следва да начисляват и да изплащат компенсационните възнаграждания по реда на посочената проекто-наредба.

На 6 ноември 2000г. в София представители на Инспектората по авторско право участваха в заседание на Националния съвет по радио и телевизия, който взе решение за координиране на действията относно излъчването чрез спътник и предаването по кабел на обекти на закрила по ЗАПСП. В тази връзка беше прието важно решение относно заинтересуваните институции, които да извършват съвместни проверки на кабелните оператори по правилното прилагане на ЗАПСП и ЗРТ (Закона за радио и телевизия). Вече е налице практика за взаимен обмен на информация в случаите на нарушения на посочените нормативни актове.

Основна стъпка към подобряването на сътрудничеството с полицейските органи ще бъде осъществена чрез изготвянето и приемането на Инструкция за взаимодействието между органите на митниците и на МВР. Друга форма за подобряване на сътрудничеството между полицията и митниците е провеждането на съвместно обучение.

В Закона за МВР са регламентирани възможностите на Националната полиция за координация и взаимодействие със службите от Министерството на вътрешните работи, с органите на съдебната власт и с други държавни институции, включително митниците. В рамките на Националната полиция е изградена действена система за обмен на информация и сътрудничество при

разкриване и документиране на този вид престъпления. Мерките за подобряване на координацията с други правоприлагащи органи са конкретни за всеки отделен случай, като се изготвят съвместни планове за работа, както и общи, съгласно установените по закон функции.

Създадени са и ефективно работят междуведомствени организационни структури за обединяване усилията на държавните органи при противодействието на тези престъпления.

Непрекъснато се подобряват техническите възможности за комуникация чрез внедряване и използване на съвременна електронна техника.

На 7 ноември 2000г. в София беше учредена Национална асоциация за закрила на интелектуалната собственост. Целта на асоциацията е да се разшири кръгът от юридически и физически лица, заинтересувани от защитата на правата върху интелектуална и индустриална собственост, както и да се засилва координацията и да се развива сътрудничеството между отделните органи на държавната власт. От друга страна, асоциацията ще се стреми към подобряване на връзките между държавните органи и заинтересуваните организации в процеса на закрила на интелектуалната собственост.

Съществуват и други неправителствени организации, осъществяващи дейност в областта на защитата на правата върху интелектуална и индустриална собственост. Някои от тях са:

- Българска стопанска камара, Център по интелектуална собственост
- Съюз на патентните специалисти в България
- Съюз на изобретателите в България
- Асоциация на представителите по индустриална собственост
- Алианс за индустриална собственост във фармацията, химията и биологията
- Асоциация за закрила на интелектуалната собственост в България
- Българска национална група на AIPPI (Международната асоциация за закрила на индустриалната собственост)
- Български комитет на Сдружението на издателите на бизнес софтуер (Business Software Alliance - BSA).

Както беше посочено по-горе, проверките по чл.81 от Закона за марките и географските означения и по чл.65 от Закона за промишления дизайн за установяване на нарушения върху права, произтичащи от регистрирана марка, географско означение или промишлен дизайн, се осъществяват от Патентното ведомство със съдействието на Икономическа полиция. Законната рамка за това сътрудничество е чл.6, т.8 от Закона за Министерството на вътрешните работи, съгласно който една от основните задачи на МВР е да оказва съдействие на други държавни органи. Вече 6 години Патентното ведомство работи съвместно с МВР, като в резултат на това сътрудничество са разкрити множество административни нарушения.

С влизането в сила от 01.12.2000г. на Наредбата за граничните мерки за закрила на права върху интелектуална собственост ще се разшири сътрудничеството между Патентното ведомство и митническите органи, които, особено в случаите *ex officio*, ще се обръщат за съдействие към Патентното ведомство за разясняване на правния статус на засегнатите обекти на индустриалната собственост.

Мерки за обучение на прилагащите органи в областта на правата върху интелектуална и индустриална собственост?

В Университета за национално и световно стопанство (УНСС) има курс за бакалавърско обучение по икономика на интелектуалната собственост. Със сътрудничеството на Академията на СОИС са разработени курсове за магистрати, митничари и полицаи.

Има програми за едногодишна следдипломна квалификация на патентни агенти, служители в Патентното ведомство и във фирмите. Патентни школи има в Техническия Университет - София и в УНСС - София.

До настоящия момент обучение на оперативния състав на МВР, работещ по линия на защитата на интелектуална собственост, е проведено през 1996 и 1997г. със съдействието на Британския съвет в България. Не е провеждано друго обучение по програмите на Съвета на Европа и Европейския съюз. Периодично се организират курсове и семинари от неправителствени организации и чуждестранни ведомства - FBI, IFPI, BSA, БулАКТ, БАМП, Арсис консултинг, ВИПОНД-МВР и др.

Относно професионалното обучение и специализация на полицейските служители е изготвена дългосрочна програма в НИП - ДНСП, в която са набелязани мероприятия за своевременно информиране на оперативните работници за промените в оперативната обстановка, изготвяне на обзори за специфични случаи на престъпления по чл.172а от НК, разработване на методики за разкриване и документиране на тези престъпления и за прилагане на полицейско дознание при тях.

Продължават и контактите с обществени антипиратски организации за спонсориране на семинари за практическо обучение на оперативния състав, работещ по тези проблеми.

Плановете за повишаване ефективността и ефикасността на сдруженията за колективно управление на права?

В България дружествата за колективно управление на авторски права са: "Музикаутор" (дружество на композитори и автори за колективно управление на авторски права при публично изпълнение или механичен презапис); "Филмаутор" (дружество на автори на филми и други аудиовизуални произведения); "Театраутор" (дружество на автори на драматични произведения и преводачи); "Профон" (дружество на продуценти на звукозаписи); "Артистаутор" (дружество на артисти-изпълнители); Съюз на архитектите (сдружение за защита на авторски права в архитектурата); "Иза-арт" (дружество за колективна защита на авторски права в областта на изобразителните изкуства); Българска изпълнителска асоциация - БИА (дружество на артисти-изпълнители); Фотографска академия и Фотографски информационен център (дружества на автори на фотографски произведения); "Софтаутор" (дружество на автори на компютърни програми); "АртПроМузика" (дружество на артисти-изпълнители, продуценти на звукозаписи и радио- и телевизионни организации); Съюз на преводачите в България; "БулРепро"

(сдружение на автори и издатели за колективно управление на правата за възпроизвеждане по репрографски начин).

Дружествата за колективно управление на авторски права играят важна роля в правоприлагането. С промените в ЗАПСП правомощията им се разширяват - те могат да представляват своите членове и съответните организации, с които имат договори за взаимно представителство, а също и членовете на тези организации пред всички правораздавателни и административни органи; могат да предявяват граждански иски и да искат налагане на обезпечителни и гранични мерки.

Дружествата за колективно управление на права ще играят важна роля в процеса на събиране на т.нар. компенсационни възнаграждения в случаите на презапис и на възпроизводство по репрографски начин за лична употреба (в съответствие с чл.26 от ЗАПСП).

Детайлното разработване на механизма на прилагане на разпоредбите на чл.26 от ЗАПСП ще се извърши с Наредба.

Съгласно чл.58, ал.2 от ЗАПСП даването на съгласие за препредаване на произведения по кабел или чрез друго техническо средство се извършва само от организация за колективно управление. Хипотезата се прилага по аналогия и за продуцентите на звукозаписи, филмовите продуценти и артистите-изпълнители.

Нараства ролята на организациите за колективно управление на права при изготвянето на нормативни актове. Техни представители участват в целевите работни групи и при обсъждането на проекти на нормативни актове в областта на авторското право и сродните му права. Изразените от тях становища са от съществено значение при окончателните редакции на въпросните актове.

Относно предложените от Европейския съюз механизми за фармацевтичните продукти, продуктите за растителна защита и търговската марка на Общността?

При разглеждане на предложените от Европейския съюз механизми за фармацевтичните продукти, продуктите за растителна защита и търговската марка на Общността, Република България държи да подчертае високото ниво на закрила на правата в областта на индустриалната собственост, постигнато до момента.

Република България счита, че е изпълнила задълженията си, произтичащи от чл.67 на Европейското споразумение за асоцииране (ЕСА), сключено между Европейската общност и нейните държави-членки, от една страна, и Република България, от друга страна, като е предоставила в своето релевантно законодателство ниво на закрила, сходно на съществуващото в Европейския съюз. Необходимо е да се обърне внимание и на факта, че чл.67 предвижда сходно, а не еднакво ниво на закрила. Едва след присъединяването на България към ЕС може да се очаква достигане на еднакво ниво на закрила, като българското правителство се ангажира да продължи работата си в тази насока.

В последния Редовен доклад за напредъка на България в процеса на присъединяване към ЕС Европейската комисия също изрично потвърждава, че законодателството в областта на закрилата на индустриалната собственост е до голяма степен в съответствие с *Acquis communautaire*.

Република България напомня, че при оценяване нивото на защита на правата върху индустриалната собственост е необходимо да се разгледа цялостното българско законодателство в тази област. Освен това, следва да се има предвид, че поради техния характер Регламентите на ЕО не могат да се прилагат директно преди присъединяването на страната, а само във възможната степен на транспониране в националното законодателство. Необходимо е да се отбележи, че в правото на ЕО съществуват разпоредби, с които законодателството на една нечленуваща държава не може да бъде разумно и основателно съгласувано, тъй като се отнасят до понятия и правни категории, които могат да съществуват само във Вътрешния пазар - например, Търговската марка на Общността, изчерпване на правата в рамките на ЕС и пр.

Оценявайки изпълнението на Европейското споразумение за асоцииране и в частност на чл.67, заслужава още веднъж да се подчертае, че въпреки едностранния характер на задълженията, поети от страната на базата на чл.67 от ЕСА за хармонизиране на законодателството в областта на индустриалната собственост, България е осигурила ниво на закрила не по-ниско от съществуващото в Общността, като по този начин е изпълнила горепосочените задължения.

Отчитайки изложените факти и съображения, становището на България по предложените от ЕС механизми в областта на защитата на индустриалната собственост е, както следва:

1. По предложения механизъм за закрила на фармацевтичните продукти и продуктите за растителна защита, и въвеждането на Сертификат за допълнителна защита (SPC) на територията на Република България

Както вече е заявила в своята позиция, България ще въведе Сертификат за допълнителна защита на фармацевтичните продукти и на продуктите за растителна защита, считано от датата на присъединяването ни към Европейския съюз.

Република България счита, че предложеният от Европейския съюз механизъм за изчерпване на права и за ретроактивно действие на Сертификата за допълнителна защита е неприложим за страната ни. Този механизъм би ни поставил след присъединяването в неравностойно положение в сравнение с останалите държави-членки и това би довело до ограничения за българските физически и юридически лица, лишавайки ги от правото да се възползват от принципа на свободното движение на стоки на в Общността.

Съображенията за това са следните:

Република България е на мнение, че предложеният механизъм се базира на презумпцията, че нивото на закрила на фармацевтичните продукти във всички държави-членки е по-високо, отколкото във всички страни-кандидатки и не се прави разлика нито между отделните държави-членки, нито между отделните страни-кандидатки. Не се отчита конкретната ситуация в България и законовата регламентация на закрилата на фармацевтичните продукти и на продуктите за растителна защита.

Както вече беше изложено, страната ни е постигнала значителен напредък в хармонизиране на националното законодателство с правото на ЕС в областта на закрилата на правата върху индустриална собственост. В подкрепа на изложеното становище, необходимо е да се има предвид следното:

Продуктите за растителна защита се закрилят в страната ни много преди 1993г., като за тях патент можеше да бъде издаван и по отменения Закон за изобретенията и рационализациите. Например: през 1990г. белгийската фирма "Janssen Pharmaceutica" е подала заявка за патент за препарат за растителна защита; през 1991г. германската фирма "Bayer" също се е възползвала от тази възможност; през 1992г. фирмата от Великобритания "Rhône-Poulenc Agriculture Ltd." също е подала заявка по отменения Закон за изобретенията и рационализациите.

Защитата чрез патент за фармацевтичните продукти беше въведена в България през 1993г. Обаче, това не означава, че преди тази дата не се е предоставяла закрила на фармацевтичните продукти въобще. По отменения Закон за изобретенията и рационализациите в областта на фармацевтиката са се издавали патенти за методи и защитата на такива методи се е разпростирала и все още се разпростира и върху продуктите, които са произведени директно чрез защитените методи.

Въвеждането през 1993г. на закрила чрез патент за фармацевтичните продукти беше придружено от установяването на някои преходни правила за закрила на продукти, които са били патентовани в чужбина или за които е била подадена заявка преди влизането в сила на Закона за патентите (ЗП) - 01.06.1993г. Посочената закрила е регламентирана в §4 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗП, според които притежателите на чуждестранни патенти или на заявки за патенти относно продукти, получени по химически или микробиологичен начин, както и отново лечебни, козметични, хранителни или вкусови вещества, получени по химически или друг метод, включително и за продуктите на генното инженерство, са имали възможност в 9-месечен срок от влизането в сила на ЗП да подадат заявка за патент и на територията на Република България.

Патентите, издадени по §4 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗП, следват изцяло съдбата на базисните патенти в страната на изобретението, т.е. тяхното действие и обхват на територията на Република България са изцяло предопределени от действието на базисния патент, включително и по отношение действието на SPC.

Нещо повече, на заявителите на нерешени заявки, включващи претенции за метод, по силата на чл.42 от ЗП беше предоставена и допълнителна възможност да внесат промени в заявката и да включат претенции за продукт, получен директно чрез заявения метод.

Евентуалният пропуск за реализация на способите по чл.42 и §4 от ЗП не би следвало да ангажира страната ни с въвеждането на нови механизми в действащата нормативна уредба, които да възстановяват с обратна сила права, още повече че с предоставянето на преходната закрила без ограничение за желаещите патентопритежатели от чужбина на българската индустрия беше нанесен значителен ущърб, тъй като тя беше развивала своята изследователска и развойна дейност в една патентно чиста среда.

Навлизането на тези патенти в страната ни направи невъзможно използването на резултатите от разработки на български фармацевтични фирми, които до този момент не са нарушавали ничии патентни права.

Поради горепосочените съображения, България е на мнение, че нивото на нейната патентна защита на фармацевтичните продукти е сходно на нивото на защита в държавите-членки на ЕС.

Наред с това, съществува значителна разлика между цените на непатентованите и на патентованите фармацевтични продукти. Въвеждането на SPC при присъединяването, и то с обратна сила, би се отразило неблагоприятно на възможността на пациентите да покриват разходите си за здравеопазване, както и на системата за здравно осигуряване, в частност - на бюджета на Националната здравно-осигурителна каса.

По отношение на патентната закрила на фармацевтичните продукти България би приела да въведе SPC при присъединяването си към ЕС, при условие, че:

- съществува действащ базисен патент на територията на България;
- съществува първо разрешение за продажба, издадено в България;
- изискуемият съгласно Регламент 1768/92 шестмесечен срок за заявяване на Сертификат за допълнителна защита (SPC) да не е изтекъл към датата на присъединяване;
- неприложимост за патентите, получени на основание §4 от ЗП.

Следователно, Република България претендира за приложението на *Acquis communautaire* в сегашния му вид.

Република България не може да приеме предложението след присъединяването да се издават SPC въз основа на всички разрешителни за продажба, издадени в ЕС преди датата на присъединяването, независимо от изтичането на нормалния срок от 6 месеца, считано от първото разрешение за продажба.

Република България счита за неприемливо предложението изчерпването на правата да не важи на територията на България. След датата на присъединяването страната ни ще бъде част от Общия пазар и, след като продуктът е пуснат вече на пазара на нейна територия от или със съгласието на патентоприетеля, то е налице изчерпване на права. Предложеното от Европейския съюз интерпретиране на въпроса би означавало, че страната ни пак ще се счита за държава-нечленка на ЕО. Не се отчита и съществуването на §4 от Закона за патентите, съгласно който притежателят на чуждестранен патент или на SPC е могъл да кандидатства за закрила на територията на Република България и, ако не се е възползвал от тази възможност, това означава, че не е имал интерес от получаването на подобна закрила. Ако приемем предложението на ЕС, то ще облагодетелстваме неправомерно лица, които са имали възможност да получат патент в Република България по §4, но не са го направили.

По отношение на въвеждането на Регламент 1610/96/ЕС, позицията на България е идентична с изразената по-горе, още повече че по отменения Закон за изобретенията и рационализациите се издаваха патенти за продукти за

растителна защита. Към настоящия момент е разработен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на растенията, който е внесен за разглеждане в Народното събрание. С този законопроект в нашето законодателство се въвеждат основните принципи и норми на Директива 91/414/ЕС, уреждаща процедурата за издаване на разрешения за продуктите за растителна защита, което е предпоставка за издаване на Сертификат за допълнителна защита (SPS). Пълното транспониране на Директивата ще бъде завършено с приемането на Наредба за регистрация на продуктите за растителна защита. Съгласно Националната програма за възприемане достиженията на правото на ЕС тази наредба трябва да бъде приета през 2001г. Така в Българското законодателство ще бъде въведен изцяло режимът на разрешаване на продуктите за растителна защита в ЕС.

II. По предложени механизъм за въвеждането на Търговската марка на Общността (Community Trade Mark - СТМ)

Република България счита за приемливо действието на всички Търговски марки на Общността (СТМ), регистрирани или заявени преди датата на присъединяване, автоматично да се разпростре на територията на страната ни при следното разбиране:

В случаите на конфликт между Търговска марка на Общността (СТМ) и по-ранни национални марки или по-ранни права, притежателите на по-ранните търговски марки или на по-рано възникналите права да могат да се противопоставят на употребата на дадена разширена Търговска марка на Общността на територията на Република България чрез иск пред българския съд. Обезщетение за вреди да се претендира въз основа на българското законодателство.

За “по-ранна национална марка” се приема търговската марка, която е регистрирана или заявена преди присъединяването на България към ЕС и която се отнася не само до идентичните, но и до сходните марки.

В случаите на висящи заявки за Търговска марка на Общността, подадени преди датата на присъединяване, не се извършва експертиза съобразно абсолютните основания за отказ, които съществуват в България. Обаче, за трети лица да бъде предоставена възможност да се противопоставят на използването на нерешени СТМ на основание на чл.106 от Регламент 40/94/ЕИО. В същото време, ако Търговска марка на Общността е могла да бъде отказана или заличена преди датата на присъединяването на базата на абсолютните основания за отказ, съществуващи в българското законодателство преди датата на присъединяване, такава възможност да съществува и след тази дата.

Що се отнася до относителните основания за отказ, за притежателите на национални марки е предвидена възможност да направят възражения срещу висящи заявки за Търговска марка на Общността, подадени в 6-месечен срок преди датата на присъединяването, като използват процедурата по Регламент 40/94/ЕИО.

Не се допуска трансформирането в национални заявки на Търговски марки на Общността, заявени или регистрирани преди датата на

присъединяването, освен когато е ползвано правото на старшинство от по-ранна българска марка, съгласно чл.35 от Регламент 40/94/ЕИО.

По смисъла на чл.50, т.1(а) от Регламент 40/94/ЕИО, за използване на Търговската марка на Общността на територията на Република България да се счита само използването, осъществено след датата на присъединяването.

Петгодишният срок по чл.53, ал.2 от Регламент 40/94/ЕИО да се отчита от датата на присъединяване на Република България към ЕС.

Българската страна ще проучи предоставената ѝ възможност през периода на присъединяването да използва информационния механизъм между ОНМ и националните служби за търговски марки с оглед предотвратяване на конфликти между търговска марка на Общността и национални търговски марки.